

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/215/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414205786
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1414205786.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Blanky Malichovej a Mgr. Adely Unčovskej, v právnej veci žalobkyne: E. E.Á., nar. XX.X.XXXX, bytom K.. H. Č.. XX, T., zastúpená: Advokátska kancelária Roštár - Slovák s.r.o. So sídlom Révová č. 7, Bratislava, IČO: 36 858 731, proti žalovaným: 1/ C. E., nar. XX.X.XXXX, bytom C. H. P., H. P. č. XX, T., 2/ T. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom K.. T. č. XX, T., zastúpenej: JUDr. Martina Orlíková, advokátka, ul. Saratovská č. 6, Bratislava, IČO: 42 271 533, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 10.12.2015, č.k. 7C/93/2014-198, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným 1./2/ sa proti žalobkyňi **p r i z n á v a** nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne na prerušenie konania zo dňa 7. 12. 2015 a i žalobu na určenie absolútnej neplatnosti Darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 13.7.2012 medzi darcom C. E. (žalovaným 1/) a obdarovanou T. P. rod. E. (žalovanou 2), predmetom ktorej bolo darovanie spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území Dúbravka, obec Bratislava - miestna časť Dúbravka, okres Bratislava IV, zapísaných na LV č. XXX (vklad V - XXXXX zo dňa 13.07.2012). Vo výroku rozhodnutia napokon s odkazom na ust. § 151 ods.3 zák.č.99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej „O.s.p.“) deklaroval, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

1.2. Zamietajúci výrok vo veci samej súd prvej inštancie právne odôvodnil § 101 ods.1,2 O.s.p., čl.46 ods.1 Ústavy SR, čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, § 80 písm. c/ O.s.p., § 3 ods.1,§ 37 ods.1, § 38 ods.1,2, § 39 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „Obč. zákonník“) s konštatovaním, že vec prejednal a rozhodol dňa 10.12.2015 v neprítomnosti žalobkyne a jej právneho zástupcu (§ 101, § 119 ods.1,2,3,4 O.s.p.) keď dospel k záveru, že v prípade žalobkyne nie je dôvod na odročenie pojednávania. Súd prvej inštancie uviedol, že právny zástupca žalobkyne mal vedomosť o predmetnej veci minimálne odo dňa ním podanej žaloby na súd dňa 10.6.2015 vo veci sp.zn. 11C 348/2015 a s úplnou znalosťou prejednávanej veci podal aj vo veci sp.zn. 7C 93/2014 kvalifikované podanie - návrh na prerušenie konania z ktorého je zrejmé že na prípravu prejednávanej veci bol od 10.6.2015 pripravený. U žalobkyne súd taktiež nevzhladol dôvod, pre ktorý by malo byť pojednávanie odročené.

1.3. Súd prvej inštancie mal z obsahu listinných dôkazov - Darovacej zmluvy, výpisu z LV č. XXX, zapožičaného spisu Správy katastra pre hl. m. SR Bratislavu Z-8941/13, spisu Okresného súdu

Bratislava IV sp. zn. 6C/164/2012, sp.zn. 11C 348/2015, sp.zn.13Ps 13/2013 za nesporné, že žalovaný 1/ spísal dňa 30.12.2005 na Notárskom úrade v Ružomberku u notárky E.. J. P. pod sp.zn. N/226/2005 Nz/68805/2005 závet, v ktorom žalobkyňa ustanovil ako dedičku všetkého svojho majetku. Dňa 14.6.2012 došlo k uzatvoreniu Darovacej zmluvy medzi C. E. a T. P., kde darca (žalobca), ktorý bol spoluvlastníkom nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti Katastrálneho úradu v Bratislave, katastrálne územie Dúbravka, na LV č. XXX, a to stavby - rodinný dom so súpisným č. XXXX na parcele č. XXX a pozemkov parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvoría vo výmere 423 m² a parcely č. XXX- záhrady o výmere 347 m², touto zmluvou bezodplatne prenechal - daroval obdarovanej (žalovanej 2/) celý svoj podiel na uvedenej nehnuteľnosti. Návrh na vklad vlastníckeho práva bol spísaný dňa 14.6.2012 a následne bolo Správou katastra pre hl.m. SR Bratislavy vydané rozhodnutie č. vkladu R., ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra v prospech T. P., rod. E. (žalovanej 2/). Žalobkyňa sa domáhala určenia neplatnosti darovacej zmluvy vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 6C/164/2012, uvedené konanie bolo uznesením zo dňa 12.9.2013 zastavené, nakoľko žalobkyňa vzala žalobu dňa 19.7.2013 späť (§ 96 ods. 1 O.s.p.). V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn.13Ps / 13/2013 sa žalobkyňa domáha pozbavenia spôsobilosti žalovaného 1/ na právne úkony (z lekárskeho správy vyplynulo, že žalovaný 1/ má zdravotné problémy s pohybovým ústrojenstvom a je nedoslýchavý, pozbavený spôsobilosti v roku 2012 na právne úkony nebol). V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 11C /348/2015 sa žalobkyňa domáha určenia relatívnej neplatnosti Darovacej zmluvy zo dňa 14.6.2012 s poukazom na ust. § 40a, § 140 Občianskeho zákonníka.

1.4. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia zdôraznil, že právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu preto posudzoval, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobkyne (ktorá nie je účastníčkou darovacej zmluvy), či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobkyne, ktorá očakáva, že v zmysle závetu po smrti žalovaného 1/ bude jedinou dedičkou na základe Závetu zo dňa 30.12.2005 spísaného na Notárskom úrade v Ružomberku u notárky E.. J. P. pod sp.zn. N/226/2005 Nz/68805/2005) ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jej právne postavenie neistým (viď R 17/1972). Žalobkyňa napriek niekoľkým súdnym pojednávaniam, písomným stanoviskám a napriek zmenám právnych zástupcov ku dňu rozhodnutia súdu svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení nepreukázala (nevysvetlila, neosvedčila že by po určení neplatnosti predmetnej zmluvy sa ona stala vlastníčkou spornej nehnuteľnosti), čo v tomto prípade predstavuje nedostatok naliehavého právneho záujmu, čo je samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý žalobkyňou podaná určovacia žaloba nemohla obstáť a ktorý sám osebe a bez ďalšieho viedol k jej zamietnutiu. Za tejto situácie dospel súd prvej inštancie k záveru, že na určení neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy nie je daný naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. nakoľko aj keby predmetnému návrhu žalobkyne (podielovej spoluvlastníčky a súčasne sestry žalovaného 1/) bolo vyhovené, nebol by tým pre žalobkyňu privodený priaznivejší stav, keďže príslušný Okresný úrad, odbor katastrálny, by na podklade výroku rozsudku určujúceho neplatnosť darovacej zmluvy nezapísal jej (spolu)vlastnícke právo k dotknutej nehnuteľnosti v časti, ktorú vlastní na základe darovacej zmluvy v čase rozhodnutia súdu žalovaná 2/ a ktorú jej daroval žalovaný 1/.

1.5. Zamietajúci výrok, ktorým rozhodol o návrhu žalobkyne na prerušenie konania zo dňa 7.12.2015 právne odôvodnil § 109 ods.1 písm. b/, § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p. konštatujúc, že s poukazom na konanie vedené na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn.13Ps/13/2013 a konanie pod sp.zn 11C/348/2015 dospel k záveru, že nakoľko v predmetnom konaní sp.zn. 13Ps/13/2013 je predmetom konania skúmanie aktuálneho duševného stavu žalovaného 1/ a v konaní sp. zn. 11C/348/2015 je predmetom sporu určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu (§ 40a, § 140 Občianskeho zákonníka), nerieši sa v nich otázka, ktorá by mala význam pre rozhodnutie v konaní o určení absolútnej neplatnosti právneho úkonu, ktorého sa domáha žalobkyňa a ktorá nie je účastníčkou tohto úkonu (darovacej zmluvy). Žalobkyňa v danej veci nepreukázala naliehavý právny záujem na určení absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy, nakoľko jej postavenie podielovej spoluvlastníčky nebude týmto rozhodnutím dotknuté. Súd prvej inštancie konštatoval, že splnil svoju povinnosť urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami slúžiacimi účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení predmetného súdneho konania a konanie podriadil aj zákonnej požiadavke

rýchlejšiu a účinnejšiu ochranu práv účastníkov konania.

2. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa namietajúc, že súd prvej inštancie jej svojím postupom znemožnil preukazovať svoje tvrdenia a brániť sa tvrdeniam zo strany žalovaných na pojednávaní vo veci a hrubo porušil jej právo na súdnu ochranu tým, že na pojednávaní dňa 10.12.2015 rozhodol o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobkyne a jej právneho zástupcu. V danom prípade tak ona, ako aj jej právny zástupca riadne a včas, t.j. listom zo dňa 7.12.2015 požiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania a vyjadrili nesúhlas s konaním pojednávania v ich neprítomnosti. Dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania bola skutočnosť, že právny zástupca prevzal jej právne zastúpenie v konaní až dňa 7.12.2015 a nebol dostatočne oboznámený s doposiaľ tvrdenými a preukazovanými skutočnosťami v konaní, ako aj z dôvodu, že predmetným podaním zároveň požiadal o prerušenie daného konania. Z návrhu na odročenie pojednávania zo dňa 7.12.2015 vyplývajú všetky skutočnosti predpísané ust. § 119 ods.2 O.s.p., emailová adresa a telefónne číslo sú verejne dostupné na webovej stránke Slovenskej advokátskej komory a súd prvej inštancie mal dostatok času na to, aby obe strany informoval ako posúdil žiadosť o odročenie pojednávania. Na základe uvedeného žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 221 ods.1 písm. f/, h/ zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaný 1/ sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

4. Žalovaná 2/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania. Konštatovala, že prevzatie právneho zastúpenia žalobkyne tri dni pred určeným termínom pojednávania považuje za účelové, a to i s prihliadnutím na to, že predvolanie na pojednávanie nariadené na deň bol žalobkyňi doručené už dňa 8.9.2015, t.j. viac ako tri mesiace vopred. Zároveň s predvolaním jej bolo doručené aj „Poučenie o procesných právach a povinnostiach „Predchádzajúca právna zástupkyňa žalobkyne D.. E. P. oznámila Okresnému súdu Bratislava IV ukončenie zastupovania žalobkyne podaním doručeným súdu dňa 28.5.2015, a od tohto času mala žalobkyňa možnosť si zabezpečiť právne zastúpenie. Pojednávanie nariadené na deň 10.12.2015 bolo v poradí štvrtým pojednávaním a žalobkyňa a jej vtedajšia právna zástupkyňa sa dostavili len na jedno z pojednávaní. Tvrdenie žalobkyne o povinnosti súdu oznámiť stranám, že nemieni vyhovieť návrhu na odročenie pojednávania nemá svoje opodstatnenie. Vzhľadom na uvedené žalovaná 2/ vyslovila názor, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s ustanoveniami O.s.p. a žalobkyňi neodňal možnosť konať pred súdom, pretože riadnym a včasným upovedomením o konaní pojednávania jej umožnil, aby sa pojednávania zúčastnila a účinne sa v konaní bránila.

5. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne proti rozsudku nie je podané dôvodne.

6. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo odvolaním možné napadnúť rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ to nevylučoval zákon (§ 201 v spojení s § 202 O.s.p.). Odvolanie bolo prípustné proti rozhodnutiu len z dôvodov uvedených v § 205 ods.2 O.s.p.. Odvolanie žalobkyne vyvolalo v danom prípade účinok, ktorý zostáva zachovaný aj po 1. júli 2016 (§ 470 ods. 2 C.s.p.) - rozhodnutie bolo preto možné podrobiť meritórnemu odvolaciemu prieskumu. Odvolací súd ďalej konštatuje, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval v konaní a pri rozhodovaní s použitím ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016. O odvolaní žalobcu rozhodoval po nadobudnutí účinnosti zák.č. 160/2015 Z.z., viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) .

7. V súvislosti s podaným opravným prostriedkom žalobkyne odvolací súd uvádza, že rozsah prieskumu vykonaného v rámci odvolacieho konania je zásadne daný odvolaním (§ 379, 380 C.s.p.), podľa ktorého je odvolací súd viazaný návrhom odvolateľa, ktorý zahrňuje v sebe jednak kvalitatívnu ako i kvantitatívnu stránku a sám odvolateľ si spravidla určuje rozsah, v akom má byť napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom preskúmané a dôvody, z ktorých má byť preskúmané. Na základe

uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie preskúmal výlučne v rozsahu odvolacích dôvodov obsiahnutých v podanom odvolaní.

8. Zásadnou a jedinou odvolacou námietkou žalobkyne smerujúcou proti zamietajúcemu výroku vo veci samej bola námietka týkajúca sa nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorý jej znemožnil preukazovať svoje tvrdenia a brániť sa tvrdeniam zo strany žalovaných na pojednávaní vo veci a hrubo porušil jej právo na súdnu ochranu tým, že na pojednávaní dňa 10.12.2015 rozhodol o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobkyne a jej právneho zástupcu. Odvolací súd konštatuje, že uvedený dôvod bolo možné podľa právnej úpravy platnej do 30.6.2016 subsumovať pod ust. § 221 ods.1 písm. f/ O.s.p. ako odňatie možnosti konať pred súdom, ktoré je od 1.7.2016 premietnuté do ust. § 389 ods.1 písm. b/ C.s.p. ako existencia vady konania, prejavujúca sa v takom nesprávnom procesnom postupe, ktorým súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nie je možné napraviť v odvolacom konaní. Procesný postup súdu prvej inštancie odvolací súd posudzoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016.

9. Z obsahu spisu v danej vyplýva, že žaloba bola podaná dňa 17.3.2014 na Okresnom súde Bratislava IV a žalovaným bola doručená dňa 2.4.2014 spolu s uznesením prvoinštančného súdu zo dňa 28.3.2014, č.k. 7C/93/2014-10 obsahujúcim poučenie pre žalovaných o ich procesných právach a povinnostiach. Vyjadrenie žalovaných bolo žalobkyňi riadne doručené dňa 23.4.2014. Prvý termín pojednávania okresný súd nariadil na deň 30.6.2014 a stranám zároveň s predvolaním doručoval poučenie o ich procesných právach a povinnostiach; predvolanie žalobkyňa riadne prevzala dňa 16.5.2014. Dňa 30.6.2014 žalobkyňa doručila súdu prvej inštancie ospravedlnenie sa z nariadeného pojednávania odôvodnenú tým, že v rovnaký deň udelila plnomocenstvo na jej zastupovanie v konaní D.. E. P., advokátke so sídlom kancelárie v Slovenskej republike Záhradnícka 25, Bratislava. Súd prvej inštancie postupom podľa § 101 ods.2 O.s.p. pojednávanie nariadené na deň 30.6.2014 otvoril, v neprítomnosti žalobkyne a jej právnej zástupkyne vykonal výsluch žalovaného 1/, pojednávanie odročil na termín 17.7.2014 a žalobkyňu vyzval na odstránenie väd udeleného plnomocenstva. Predvolanie na termín pojednávania nariadený na deň 17.7.2014 bolo žalobkyňi doručené dňa 7.7.2014 a D.. E. P. dňa v období pred 11.7.2014 (na doručení z čl. 48 chýba dátum doručenia písomnosti D.. E. P., doručeníka aj s podpisom menovanej však bola súdu prvej inštancie vrátená dňa 11.7.2014). Na pojednávanie nariadené na deň 17.7.2014 sa žalobkyňa ani D.. E. P. bez ospravedlnenia nedostavili a ani nedoložili písomnú plnú moc s odstránenou vadou (chýbajúci dátum udelenia plnomocenstva a pečiatka advokáta); súd prvej inštancie nariadené pojednávanie otvoril, pojednával v neprítomnosti žalobkyne a jej právnej zástupkyne (§ 101 ods. 2 O.s.p.) a pojednávanie odročil na termín 14.8.2014. Predvolanie na termín pojednávania nariadený na deň 14.8.2014 bolo žalobkyňi a D.. E. P. doručené dňa 24.7.2014 spolu s opakovanou výzvou na doloženie plnej moci s odstránenými nedostatkami, a to pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty. Po doložení riadnej plnej moci dňa 4.8.2014 sa všetky procesné strany riadne dostavili na pojednávanie nariadené na deň 14.8.2014, ktoré bolo odročené z dôvodu nutnosti predloženia veci na nadriadený súd na prejednanie námietky zaujatosti vznesenej právnou zástupkyňou žalobkyne v priebehu pojednávania dňa 14.8.2014 voči zákonnej sudkyňi. Dňa 26.8.2014 bola vec vrátená nadriadeným súdom súdu prvej inštancie bez prejednanja námietky odôvodneného tým, že vznesená námietka sa týka len okolností spočívajúcich v postupe zákonného sudcu v konaní o prejednávaní veci, ktorá s poukazom na § 14 ods. 3 O.s.p. nemala byť nadriadenému súdu predložená a žalobkyňa mala byť len upovedomená o dôvode, pre ktorý sa vec nadriadenému súdu nepredkladá (§ 16 ods.2 O.s.p.). Súd prvej inštancie následne nariadil pojednávanie na deň 23.10.2014 a predvolanie naň doručil žalobkyňi dňa 12.9.2014 a právnej zástupkyňi žalobkyne D.. E. P. dňa 17.9.2014. Dňa 29.9.2014 súd prvej inštancie doručil právnej zástupkyňi žalobkyne podanie právnej zástupkyne žalovanej 2/ zo dňa 11.9.2014 týkajúce sa veci samej. Dňa 30.9.2014 doručila právna zástupkyňa žalobkyne súdu žiadosť o odročenie pojednávania z 23.10.2014 na iný termín pre kolíziu pojednávania nariadeného v Brne. Súd prvej inštancie úpravou zo dňa 2.10.2014 stranám sporu oznámil, že pre ospravedlnenie sa právnej zástupkyne žalobkyne odročuje pojednávanie nariadené na deň 23.10.2014 na deň 12.1.2015. Úpravou sudcu zo dňa 29.12.2014 bolo stranám oznámené zrušenie pojednávania nariadeného na deň 12.1.2015 z dôvodu odvolania a následného späťvzatia odvolania žalobkyne proti procesnému uzneseniu prvoinštančného súdu zo dňa 23.9.2014, č.k. 7C/96/2014 - 117 s tým, že po vrátení veci bude stranám oznámený nový termín pojednávania. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 31.3.2015, č.k. 11 Co 15/2015- 159 odvolacie konanie o odvolaní žalobkyne proti označenému uzneseniu zastavil

(uznesenie bolo stranám riadne doručené). Dňa 28.5.2015 D.. E. P. oznámila, že žalobkyňu v danej veci nezastupuje. Úpravou sudcu zo dňa 26.8.2015 bol vo veci nariadený termín pojednávania na deň 10.12.2015 a predvolanie naň obsahujúce poučenie strán o och procesných právach a povinnostiach (vrátane povinnosti predloženia alebo označenia všetkých dôkazov a skutočností do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie vo veci samej - § 120 ods. 4 O.s.p.) bolo stranám sporu riadne doručené (žalobkyni dňa 8.9.2015). Dňa 9.12.2015 bolo súdu prvej inštancie doručené podanie nového právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 7.12.2015, v ktorom navrhol prerušenie konania podľa § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p., ďalej oznámil, že dňa 7.12.2009 žalobkyňa udelila plnomocenstvo na zastupovanie v konaní Advokátskej kancelárii Roštár - Slovák, s.r.o. a pre podanie návrhu na prerušenie konania a za účelom náležitého oboznámenia sa s vecou a návrhov prípadných dôkazov a prípravy na pojednávanie v súlade s O.s.p., požiadal o zrušenie nariadeného termínu pojednávania a jeho odročenia na iný termín. V podaní zároveň ospravedlnil svoju neprítomnosť a neprítomnosť žalobkyne na nariadenom pojednávaní. Z obsahu zápisnice z pojednávania nariadeného súdom prvej inštancie na deň 10.12.2015 vyplýva, že okresný súd žalobkyňou uvedený dôvod na odročenie pojednávania neakceptoval, vyhlásil uznesenie o nariadení pojednávania v neprítomnosti žalobkyne a jej právneho zástupcu (§ 101 ods.2 O.s.p.), následne vec prejednal a po vyhlásení uznesenia o skončení dokazovania vo veci aj rozsudkom meritórne rozhodol.

10. Podľa § 101 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2016 ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie, ani nepožiada z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihladne pri tom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dokazovanie.

Podľa § 119 ods.1,2,3,4 O.s.p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä:

- a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania,
- b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel,
- c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania.

Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, keď sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

11. Odvolací súd v nadväznosti na citované zákonné ustanovenia poznamenáva, že podľa právnej úpravy citovanej v ods. 10 tohto rozhodnutia účastník, ktorý navrhol odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť túto skutočnosť bez zbytočného odkladu po tom, čo sa dozvedel o dôvode na odročenie pojednávania, prípadne odkedy sa o ňom mohol dozvedieť alebo ho mohol s prihliadnutím na všetky okolnosti predpokladať. Zákon zároveň ustanovoval náležitosti, ktoré musí obsahovať návrh na odročenie pojednávania. V prvom rade to musí byť dôvod, pre ktorý žiadal účastník pojednávanie odročiť a dátum, kedy sa o tomto dôvode dozvedel. Tento údaj bol pre súd potrebný z toho dôvodu, aby vedel posúdiť, či účastník oznámil súdu dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu. V prípade, ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka, alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Dôležitosť dôvodu, pre ktorý účastník konania žiada o odročenie pojednávania (ust. § 101 ods. 2, § 119 ods. 1,2 O.s.p.) súd posudzuje vždy s prihliadnutím na všetky okolnosti konkrétneho prípadu. Aj keď účastník konania vo svojej žiadosti uvedie dôvod inak spôsobilý viesť k záveru o odročení pojednávania, nie je súd vždy povinný takýto

dôvod akceptovať, a to najmä vtedy, ak je účastníkom konania uplatnený k procesnej obštrukcii s cieľom bezdôvodného predlžovania občianskeho súdneho konania a tým aj zvyšovania trov s tým spojených, čo je v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, ktorou je občianske súdne konanie ovládané. Povinnosťou súdu (okrem iného) je tiež pripraviť pojednávanie tak, aby sa spravidla rozhodlo na jedinom pojednávaní (ust. § 114 ods. 1 O.s.p.) , teda aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Aj podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva súd musí procesné úkony vykonávať tak, aby nedochádzalo k porušeniu práva účastníkov na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, samozrejme nie na úkor porušenia práva účastníkov konania na spravodlivý proces, ktoré zahŕňa aj právo na právnu pomoc. Práve preto súd musí vždy zvážiť všetky okolnosti konkrétneho prípadu. Nie každé odňatie možnosti konať pred súdom účastníkovi, resp. jeho zástupcovi má tiež za následok existenciu vady konania podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.. Odročenie pojednávania má byť výnimočným procesným úkonom súdu, ku ktorému môže dôjsť len z dôležitého dôvodu. Pri zvažovaní súdu o odročení pojednávania je rozhodujúcim časové hľadisko, kedy sa účastník dozvedel o nariadení pojednávania, kedy sa dozvedel o existencii dôvodu na odročenie pojednávania, či dôvod, ktorý účastník konania uplatnil pre odročenie pojednávania je dôležitý dôvod (ust. § 101 ods. 2, § 119 ods. 1, 2 O.s.p.), či tento dôvod oznámil súdu včas, resp. či existuje objektívna okolnosť, ktorá mu bránila v tom, aby tento dôvod súdu oznámil včas.

12. Po komplexnom preskúmaní veci a najmä postupu súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z 10.12.2015 odvolací súd dospel k záveru, že postupom súdu prvej inštancie nebola žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom. Z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobkyni bolo znemožnené uplatnenie procesných práv priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov vadným procesným postupom súdu prvej inštancie. Dôležitosť dôvodov, ktorými strana (účastník) odôvodňuje žiadosť o odročenie pojednávania, ako aj včasnosť ich uplatnenia (§ 101 ods.2, § 119 ods.1,2 O.s.p.) posudzuje súd podľa konkrétnych okolností prípadu, a môže ich preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti o odročenie pojednávania.

13. Predvolanie na pojednávanie dňa 10.12.2015 bolo žalobkyni doručené dňa 8.9.2015, t. j. tri mesiace pred vytýčeným pojednávaním. Dôvod na odročenie tohto pojednávania (že žalobkyňa bude zastupovať v konaní advokátka, ktorá potrebuje čas na prípravu) žalobkyňa oznámila súdu deň pred nariadeným pojednávaním, čo nemožno považovať za včasné oznámenie dôvodu na odročenie pojednávania (bez zbytočného odkladu v zmysle § 119 ods.2 O.s.p.). Odvolací súd je toho názoru, že pokiaľ sa žalobkyňa chcela dať v konaní na súde prvej inštancie zastúpiť advokátom (na čo má právo), mohla a mala tak urobiť v primeranej lehote po prevzatí predvolania na pojednávanie vytýčené na deň 10.12.2015 a nie až dňa 7.12.2015. Žalobkyňa súdu neuviedla, prečo sa rozhodla zvoliť si advokáta až dňa 7.12.2015 (a oznámiť súdu prvej inštancie túto skutočnosť dňa 9.12.2015), resp. existencia akej okolnosti jej objektívne bránila zvoliť si ho skôr tak, aby zvolený zástupca mal dostatok času pripraviť sa na pojednávanie, ktoré bolo súdom už nariadené na konkrétny termín, o ktorom žalobkyňa vedela v dostatočnom predstihu. V danej veci nebolo možné nezohľadniť ani predchádzajúci postup žalobkyne v tomto konaní, ktorá sa aj na predchádzajúce pojednávania dňa 30.6.2014 ospravedlnila až v deň pojednávania (a súčasne doložila plnomocenstvo udelené D. E. P.), na pojednávanie nariadené na deň 17.7.2014 sa spolu s právnou zástupkyňou bez ospravedlnenia nedostavili a následne sa ospravedlnili i z neúčasti na pojednávaní nariadenom na deň 23.10.2014 (ktoré súd prvej inštancie odročil). So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie žalobkyňou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nariadeného na deň 10.12.2015, spočívajúci v oznámení udelenia plnomocenstva na jej zastupovanie v konaní a v nutnosti náležitého oboznámenia sa s vecou a návrhov prípadných dôkazov a prípravy na pojednávanie v súlade s O.s.p., správne nepovažoval za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania.

14. Za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania nebolo možné posúdiť ani to, že žalobkyňa v podaní zo dňa 7.12.2015 podala súčasne návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p., o ktorom súd prvej inštancie rozhodol spolu s rozhodnutím o veci samej. Podanie takéhoto návrhu totiž nie je spojené s povinnosťou súdu zrušiť pojednávanie nariadené na prejednanie veci a strana je povinná i v prípade existencie takéhoto procesného návrhu sa riadiť postupom zvoleným súdom, ktorý vec prejednáva a rozhoduje o nej. Za právne nedôvodnú považoval i námietku žalobkyne o tom, že súd prvej inštancie mal povinnosť a i dostatok času na to, aby obe strany informoval ako posúdil žiadosť o odročenie pojednávania (odvolávajúc sa na právny názor uvedený v uznesení Krajského

súdu v Bratislave sp.zn. 4Co/831/2014), keďže označené rozhodnutie nemá pre súdy prejednávajúce danú vec precedenčnú záväznosť. V tejto súvislosti poukazuje na to, že žiadosť žalobkyne zo dňa 7.12.2015 o prerušenie konania a o odročenie pojednávania doručená súdu prvej inštancie deň pred nariadeným pojednávaním dňa 9.12.2015 neobsahovala údaje o elektronickej adrese, telefaxe alebo telefóne, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil (§ 119 ods.2 O.s.p.) i napriek tomu, že tieto údaje sú zákonnými náležitosťami žiadosti o odročenie pojednávania. Navyiac, z ust. § 119 ods.2 v spojení s § 119 ods.4 O.s.p. vyplýva, že súd má povinnosť oznámiť stranám odročenie pojednávania (spravidla i s uvedením dňa, kedy sa bude konať nové pojednávanie) v prípade ak zistí, že v prejednávanom prípade existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. Uvedené znamená, že ak súd prvej inštancie stranám takúto skutočnosť neoznámil, tieto boli povinné sa dostaviť na nariadený termín pojednávania, ktorý im bol vopred riadne oznámený.

15. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že tým, že súd prvej inštancie žalobkyňou uvedený dôvod nepovažoval za vážny dôvod na odročenie pojednávania nariadeného na deň 10.12.2015 v zmysle ust. § 101 ods. 2 a § 119 ods. 1, 2 O.s.p. a na pojednávaní dňa 10.12.2015 vec prejednal v neprítomnosti žalobkyne a jej právneho zástupcu a vo veci aj meritórne rozhodol, svojim postupom neodňal žalobkyňi možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2016.

16. Za vecne a právne správny posúdil odvolací súd i výrok súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, ktorým zamietol návrh žalobkyne zo dňa 7.12.2015 na prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV vedenom pod sp.zn. 11C/348/2015, v ktorom sa sa žalobkyňa voči totožným žalovaným domáha určenia relatívnej neplatnosti Darovacej zmluvy zo dňa 14.6.2012 s poukazom na ust. § 40a, § 140 Občianskeho zákonníka.

17. Ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., ktorému v súčasnosti zodpovedá ustanovenie § 164 C.s.p. upravujú tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie dopadá na procesné situácie, v ktorých súd môže konanie prerušiť, no nemusí tak urobiť. Prerušenie konania je tu na úvahe vec prejednávajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie však ako jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky) slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania má súd podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv strán v súdnom konaní a spomedzi viacerých opatrení použiť to, ktorým sa ochrana práv strán sporu zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnejšie. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

18. S poukazom na uvedené je treba prisvedčiť záveru súdu prvej inštancie, ktorý pri rozhodovaní o návrhu žalobkyne na prerušenie konania, pri zohľadnení skutkového a právneho stavu veci, konanie podriaďil zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany strán v súdnom konaní (§ 6 O.s.p.), daný prípad, v ktorom sa musel ako prvoradou podmienkou zaoberať posudzovaním existencie naliehavosti právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.), neposúdil ako výnimočný prípad, v ktorom by mal s použitím ust. § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p. pristúpiť k prerušeniu konania.

19. Na základe uvedeného odvolací súd podľa § 387 ods.2 C.s.p. rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdil.

20. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a v odvolacom konaní plne úspešným žalovaným 1/,2/ priznal proti žalobkyňi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).